

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 2/19 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 8. apríla 2019

10

SPRÁVA O VÝSLEDKoch KONTROLNEJ ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2018 A PLNENIE AKČNÉHO PLÁNU BOJA PROTI ZNEUŽÍVANIU SOCIÁLNEHO SYSTÉMU A PODVODOM V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI

Dôvod predloženia:

realizácia vecného a časového plánu
konania zasadnutí Dozornej rady Sociálnej
poisťovne v roku 2019

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady
Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti
Sociálnej poisťovne v roku 2018
a plnenie akčného plánu boja proti
zneužívaniu sociálneho systému
a podvodom v Sociálnej poisťovni

Materiál predkladá:

Ing. Ľubomír Vážny
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2018 a plnenie akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni.

Predkladacia správa

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2018 je členená podľa druhu kontrolnej činnosti.

V časti A. „Vnútrošná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie“ sú zhrnuté výsledky:

- vnútrošných kontrol vykonávaných zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- vnútrošných kontrol vykonávaných zamestnancami ostatných organizačných útvarov ústredia.

V časti B. „Finančná kontrola vykonávaná zamestnancami organizačných útvarov pobočiek Sociálnej poisťovne“ sú zhodnotené výsledky kontrolnej činnosti zamestnancov organizačných útvarov pobočiek, vykonanej v organizačných útvaroch pobočiek.

Časť C. „Vonkajšia kontrola vykonávaná zamestnancami útvarov poisťového pobočiek“ obsahuje výsledky kontrolnej činnosti u subjektov, ktorých povinnosti v sociálnom poistení stanovuje zákon. Vonkajšie kontroly boli vykonané u zamestnávateľov a boli zamerané na správnosť odvodu poisťového, plnenie oznamovacích povinností, správnosť a úplnosť registrácie zamestnancov v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, správnosť a úplnosť registrácie zamestnávateľov v registri zamestnávateľov.

Poslednú časť D. tvorí „Vyhodnotenie plnenia akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni“, ktorý bol vydaný príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 18/2017 zo dňa 15. augusta 2017. Materiál obsahuje jednotlivé rizikové oblasti a uvádza aktivity Sociálnej poisťovne, ktorých účelom je zabrániť zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni.

SPRÁVA O VÝSLEDKOV KONTROLNEJ ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2018 A PLNENIE AKČNÉHO PLÁNU BOJA PROTI ZNEUŽÍVANIU SOCIÁLNEHO SYSTÉMU A PODVODOM V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI

Kontrolná činnosť v Sociálnej poisťovni bola vykonávaná podľa Kontrolného poriadku Sociálnej poisťovne, Plánu kontrolnej činnosti vykonávanej zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie, na rok 2018 a plánov kontrolnej činnosti pobočiek v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

Predmetom predloženej Správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2018 sú výsledky:

- A. vnútorných kontrol vykonaných poverenými zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „ústredie“),
- B. finančných kontrol vykonaných zamestnancami organizačných útvarov pobočiek Sociálnej poisťovne (ďalej len „pobočka“),
- C. vonkajších kontrol vykonaných zamestnancami útvarov poistného pobočiek,
- D. vyhodnotenia plnenia akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni“ (ďalej len „akčný plán“).

A. VNÚTORNÁ KONTROLA VYKONANÁ POVERENÝMI ZAMESTNANCAMI ÚSTREDIA

Vnútoraná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami ústredia bola realizovaná:

- zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
- zamestnancami ostatných organizačných útvarov ústredia.

A. 1. KONTROLY VYKONANÉ ZAMESTNANCAMI ODBORU KONTROLY A SŤAŽNOSTÍ ÚSTREDIA

V rámci vnútornej kontroly vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia v roku 2018 spolu **105 kontrol**, z toho 11 v ústredí a 94 v pobočkách. Z tohto počtu bolo 7 plánovaných kontrol v oblasti dôchodkových dávok, 81 plánovaných vnútorných kontrol s iným zameraním a 17 mimoriadnych vnútorných kontrol.

A.1.1. PLÁNOVANÉ KONTROLY V OBLASTI DÔCHODKOVÝCH DÁVOK

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia vykonali v roku 2018 v sekcii dôchodkového poistenia **7 plánovaných vnútorných kontrol** zameraných na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona a vnútorných predpisov pri:

- plnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou správnosti priznania vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa

- zákona s prihliadnutím na nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení,
- priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 zákona a podľa nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení,
 - priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 zákona,
 - plnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou správnosti rozhodovania o nároku na vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok podľa § 293dm a § 293dn zákona v znení zákona č. 407/2015 Z. z. a správnosti zvýšenia sumy starobného dôchodku podľa § 69a zákona v znení zákona č. 413/2012 Z. z.,
 - určenie sumy invalidného dôchodku po zmene percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 73 zákona,
 - zvýšenie sumy starobného dôchodku podľa § 69a zákona v znení zákona č. 413/2012 Z. z.,
 - plnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou správnosti priznania starobného dôchodku podľa zákona a podľa nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení, správnosti priznania starobného dôchodku podľa zákona a správnosti rozhodovania o nároku na vyrovnávací príplatok podľa § 69b zákona v znení zákona č. 140/2015 Z. z.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nesprávne započítané, resp. nezapočítané obdobie dôchodkového poistenia (ďalej len „ODP“); započítaný vymeriavací základ v nesprávnej sume; nebol presne a úplne zistený skutočný stav vecí – napr. obdobie dôchodkového poistenia, vymeriavací základ zamestnanca, doba poskytovania nemocenského; zvýšenie starobného dôchodku podľa § 69a zákona v znení neskorších predpisov bolo priznané od nesprávneho dňa; suma starobného dôchodku nebola zvýšená za ODP získané po priznaní predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku; nesprávne určený počet dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; neodstránenie nedostatkov zistených pri predchádzajúcich kontrolách.

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **15 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktoré spočívali v oboznámení zamestnancov s kontrolnými zisteniami, v individuálnom prerokovaní zistených nedostatkov s každým zamestnancom, ktorý ich spôsobil a v odstránení zistených nedostatkov.

V roku 2018 bolo odborom kontroly a sťažností ústredia priebežne vykonávané **sledovanie plnenia opatrení**, resp. odstraňovania nedostatkov zistených vnútornými kontrolami v oblasti dôchodkových dávok. Odstránením zistených nedostatkov boli poberateľom dôchodku poukázané **doplatky** v úhrnnej sume **52 024,74 EUR**. **Administratívne preplatky** boli vyčíslené sumou **15 673,13 EUR**.

A.1.2. PLÁNOVANÉ VNÚTORNÉ KONTROLY S INÝM ZAMERANÍM

V roku 2018 bolo na základe plánu kontrolnej činnosti vykonaných **81 vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na dodržiavanie lehôt pri predpisovaní dlžných súm poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výplatu nemocenských dávok, úrazových dávok, dávok v nezamestnanosti, dávok garančného poistenia a dôchodkových dávok, účasť občanov Poľskej republiky na sociálnom poistení v Slovenskej republike a výplatu nemocenských dávok, podklady k náhradám dávky v nezamestnanosti uplatňovaných

občanmi Poľskej republiky, dodržiavanie lehôt v konaní o dávke v nezamestnanosti, dodržiavanie lehôt pri vystavovaní formulárov – potvrdení o uplatniteľnej legislatíve - prenosného dokumentu A1 (ďalej aj „PD A1“), dodržiavanie postupov pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb, dodržiavanie lehôt v druhostupňovom konaní o dávkach v nezamestnanosti a o nemocenských dávkach, na postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností a na postup pobočky pri výkone vonkajšej kontroly u zamestnávateľov. Nižšie uvádzame výsledky kontrol v jednotlivých oblastiach a prijaté opatrenia.

Dodržiavanie lehôt pri predpisovaní dlžných súm poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie

V pobočkách bolo vykonaných **12 kontrol**, v rámci ktorých bol skontrolovaný postup pobočky pri predpisovaní dlžných súm poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Celkom bolo **skontrolovaných 2 016 rozhodnutí**, z toho 1 844 rozhodnutí u zamestnávateľov, 108 rozhodnutí u samostatne zárobkovo činných osôb a 64 rozhodnutí u dobrovoľne poistených osôb.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty na predpísanie dlžného poistného, nepredpísanie dlžného poistného, nedodržanie lehoty na generovanie výkazov, nedodržanie lehoty na zaslanie výzvy zamestnávateľovi, nedodržanie lehoty na vystavenie rozhodnutia o vzniku sociálneho poistenia.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **31 opatrení**, ktorými boli: upozornenie na dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, preškolenie zamestnancov, priebežná tvorba a dôsledná kontrola zoznamu adeptov na predpis poistného.

Výplata nemocenských dávok, výplata úrazových dávok, výplata dôchodkových dávok, výplata dávok v nezamestnanosti a garančného poistenia

V oblasti výplaty dávok boli vykonané nasledovné kontroly:

- **6 kontrol** v pobočkách so zameraním na výplatu nemocenských dávok (skontrolovaných 428 148 nemocenských dávok),
- **6 kontrol** v pobočkách so zameraním na výplatu úrazových dávok, (skontrolovaných 10 377 úrazových dávok),
- **16 kontrol** v pobočkách so zameraním na výplatu dávok v nezamestnanosti a dávok garančného poistenia (skontrolovaných 597 484 dávok v nezamestnanosti a 2 740 dávok garančného poistenia),
- **1 kontrola** v ústredí so zameraním na výplatu dôchodkových dávok, v rámci ktorej boli elektronicky preverené dôchodkové dávky vyplatené dôchodcom v roku 2017, pričom kontrolná skupina fyzicky skontrolovala celkom 946 spisov.

V rámci kontrol bolo preverené:

- dodržiavanie § 117 zákona, t.j. poukazovanie dávok na účet príjemcu dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
- zasielanie dávok na bankové účty zamestnancov Sociálnej poisťovne,

- dodržiavanie úlohy č. 41/8/12 a 42/8/12 zo dňa 20. februára 2012, ktorou sa zakazuje zamestnancom poskytnúť svoj účet na účely výplaty dávok sociálneho poistenia s výnimkou prípadov, ktoré ustanovuje zákon,
- vyplácanie dávok, ak na jeden bankový účet boli poukázané dávky rôznych poberateľov a nebola zhoda v ich priezvisku,
- dodržiavanie § 181 ods. 1 a § 182 ods. 2 zákona, kde zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti,
- či u príbuzných osôb zamestnancov príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne nedochádza k uplatňovaniu nároku na nemocenské dávky krátko po vzniku poistenia súbežne z viacerých poistení.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

porušenie § 117 zákona, t. j. výplata dávky na účet, ktorého majiteľom nie je príjemca dávky, nedôsledné šetrenie majiteľa účtu, nerešpektovanie spôsobu výplaty nemocenskej dávky a dávky v nezamestnanosti, chýbajúci podpis na žiadosti o zmenu platobného profilu, nezaznamenanie výsledku šetrenia duplicity účtu.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **43 opatrení**, ktorými boli: upozornenie zamestnancov na dôsledné dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, došetrenie preukázania doručenia nemocenských dávok oprávnenej osobe, informovanie poberateľov nemocenských dávok a dávok v nezamestnanosti o § 117 zákona.

Účasť občanov Poľskej republiky na sociálnom poistení v Slovenskej republike a výplata nemocenských dávok

V pobočke bola vykonaná **1 kontrola** zameraná na postup pobočky pri určení uplatniteľnej legislatívy a dodržiavanie opatrení a kontrolného mechanizmu určeného ústredím, ktoré sa aplikujú pri registrácii poľských zamestnávateľov a zamestnancov v informačných systémoch Sociálnej poisťovne a na výplatu nemocenských dávok týmto zamestnancom, resp. slovenským zamestnancom poľských zamestnávateľov.

V uvedenej oblasti **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Podklady k náhradám dávky v nezamestnanosti uplatňovaných občanmi Poľskej republiky

V pobočke bola vykonaná **1 kontrola** zameraná na podklady k refundáciám uplatňovaných voči príslušnej poľskej inštitúcii. Kontrolou boli preverené prípady, kedy pobočka priznala nárok na dávku v nezamestnanosti zohľadnením dôb poistenia v nezamestnanosti nadobudnutých v štáte posledného zamestnania, t. j. v Poľskej republike.

V uvedenej oblasti **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Dodržiavanie lehôt v konaní o dávke v nezamestnanosti

V pobočkách bolo vykonaných **16 kontrol** so zameraním na postup pobočky v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti s dôrazom na dodržiavanie lehôt v zmysle zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne. Celkovo bolo skontrolovaných 2 159 rozhodnutí v rámci 1 345 spisov. Z celkového počtu skontrolovaných spisov bolo ku dňu začatia kontroly v 299 prípadoch konanie prerušené. Dôvodom prerušenia boli predovšetkým nedoručené

formuláre o dobe poistenia a mzde z členských štátov Európskej únie, štátov EHP a Švajčiarska.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty uvedenej v § 210 zákona na vydanie rozhodnutia, predĺženie konania po lehote, nepokračovanie v konaní po odpadnutí dôvodu na prerušenie konania, neodôvodnené predĺženie, resp. prerušenie konania, nedodržanie lehoty na predloženie odvolania odvolaciemu orgánu.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **18 opatrení**, ktorými boli: upozornenie zamestnancov na dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne a preškolenie zamestnancov.

Dodržiavanie lehôt pri vystavovaní formulárov prenosného dokumentu A1 (PD A1)

V pobočkách bolo vykonaných **5 kontrol** so zameraním na dodržiavanie lehôt pri vystavovaní PD A1 v predložených žiadostiach o vystavenie PD A1 z dôvodu vyslania zamestnancov, samostatne zárobkovo činných osôb a štátnych zamestnancov na územie iného členského štátu EÚ a lehôt na postúpenie žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy ústrediu a **1 kontrola** v ústredí so zameraním na dodržiavanie 60 dňovej lehoty pri vystavovaní formulárov PD A1 odo dňa doručenia žiadosti. Celkovo bolo na pobočkách skontrolovaných 1 111 formulárov PD A1, pričom bolo zistené, že väčšina kontrolovaných žiadostí bola Sociálnej poisťovni zaslaná počas vyslania, resp. spätne. V ústredí bolo skontrolovaných 171 formulárov PD A1.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty na vystavenie PD A1 a nedodržanie lehoty na postúpenie žiadosti o určenie uplatniteľnej legislatívy ústrediu.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **9 opatrení**, ktorými boli upozornenie zamestnancov na dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, automatizácia pri evidovaní a posudzovaní žiadostí a posilnenie personálneho stavu.

Dodržiavanie postupov pri zabezpečovaní prevádzky služobných motorových vozidiel a prepravných služieb

V pobočkách boli vykonané **3 kontroly** so zameraním na vyúčtovanie spotreby pohonných látok, použitie referentských vozidiel na plnenie pracovných úloh zamestnancov, ktorým boli služobné motorové vozidlá zverené do osobnej starostlivosti a na súkromné účely, dohody o zverení týchto vozidiel na služobné a súkromné účely, uhrádzanie pohonných látok použitých na súkromné účely a platenie dane a inventarizáciu pohonných látok.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nenačerpanie plnej nádrže pohonných látok k poslednému pracovnému dňu v mesiaci, nedodržanie termínu odovzdania tlačiva mesačného výkazu spotreby pohonných látok.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **4 opatrenia**, v rámci ktorých boli zamestnanci upozornení na dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Dodržiavanie lehôt v druhostupňovom konaní o dávkach v nezamestnanosti

V sekcii odvolacích konaní, právnej služby a legislatívy ústredia bola vykonaná **1 kontrola** so zameraním na dodržiavanie lehôt v druhostupňovom konaní o dávkach v nezamestnanosti v zmysle zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

V uvedenej oblasti **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Dodržiavanie lehôt v druhostupňovom konaní o nemocenských dávkach

V sekcii odvolacích konaní, právnej služby a legislatívy ústredia bola vykonaná **1 kontrola** so zameraním na dodržiavanie lehôt v druhostupňovom konaní o nemocenských dávkach v zmysle zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

V uvedenej oblasti **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností

V pobočkách boli vykonané **4 kontroly**, ktorými bolo preverené dodržiavanie zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nesprávne uvádzanie dátumu doručenia sťažnosti do Sociálnej poisťovne, neodloženie sťažnosti podľa § 5 zákona o sťažnostiach.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijaté **1 opatrenie**, ktorým bolo upozornenie na dôsledné dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Výkon vonkajšej kontroly

V pobočkách bolo vykonaných **7 kontrol** zameraných na dodržiavanie postupu pobočky pri výkone vonkajšej kontroly. Kontroly boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení § 242 až § 245 zákona a vnútorného predpisu Sociálnej poisťovne upravujúceho postup pobočiek pri výkone vonkajšej kontroly.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

neuveďenie povinných náležitostí, resp. uvedenie nesprávnych náležitostí v dokumentoch súvisiacich s výkonom kontroly, uvedenie neúplných kontrolných zistení, nedodržanie správneho postupu pri výkone kontroly.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo pobočkami prijatých **30 opatrení**, ktorými boli najmä: oboznámenie zamestnancov vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu so zistenými nedostatkami, upozornenie zamestnancov kontroly na dôsledné dodržiavanie zákona, vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, stanovenie kontrolných mechanizmov pre zamestnancov vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu.

A.1.3. KONTROLY VYKONANÉ MIMO PLÁNU KONTROLNEJ ČINNOSTI

Nad rámec oblastí stanovených v pláne kontrolnej činnosti vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia **17 mimoriadnych vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. zákona (Správny výkon)

a na dodržiavanie procesných lehôt a určených postupov v konaní o nároku na nemocenskú dávku, posúdenie nároku, výpočet výšky a výplatu nemocenskej dávky.

Postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. zákona (Správny výkon)

V pobočkách bolo vykonaných **16 kontrol** zameraných na postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. zákona (Správny výkon), kde bolo preverené uplatňovanie pohľadávok prostredníctvom správneho výkonu a práca s pohľadávkami uplatnenými prostredníctvom správneho výkonu. Celkovo bolo skontrolovaných 8 346 rozhodnutí.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

neuplatnenie niektorých pohľadávok prostredníctvom správneho výkonu, nedodržanie internej lehoty na uplatnenie pohľadávky prostredníctvom správneho výkonu, nesprávne zvolený zdroj vymáhania, bezdôvodné zastavenie správneho výkonu, neuplatňovanie správneho výkonu na iné pohľadávky (preplatky a regresné náhrady).

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **40 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktorými boli: nasadenie funkcionality v informačnom systéme APEETT na uplatnenie iných pohľadávok (preplatky a regresné náhrady) prostredníctvom správneho výkonu, oboznámenie zamestnancov s výsledkami kontroly, upozornenie na dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne a priebežná mesačná kontrola.

Dodržiavanie procesných lehôt a určených postupov v konaní o nároku na nemocenskú dávku, posúdenie nároku, výpočet výšky a výplatu nemocenskej dávky.

V pobočke bola vykonaná **1 kontrola**, ktorá bola zameraná na dodržiavanie lehôt v zmysle zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, vykonanie jednotlivých procesných úkonov v konaní o dávke a na posúdenie vzniku nároku na nemocenskú dávku pri rozhodnutiach vydaných pobočkou v rámci autoremedúry.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nenahratie žiadostí o dávku do príslušného informačného systému v lehote určenej vnútorným predpisom Sociálnej poisťovne, výplata dávky skôr ako bolo vydané rozhodnutie, nedodržanie lehoty na vydanie meritórneho rozhodnutia, prerušenie konania až po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia, nesprávne vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia.

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **5 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktorými boli: zabezpečiť dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, dôsledné preverovanie skutočností a úkonov súvisiacich s prerušením a predĺžením konania, zabezpečiť správnosť postupov pri vydávaní rozhodnutí a ich označovaní.

A.2. KONTROLY VYKONANÉ ZAMESTNANCIAMI OSTATNÝCH ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROV ÚSTREDIA

Vnútorné kontroly vykonávali zamestnanci odborných útvarov ústredia a boli zamerané na kontrolu súladu činností vykonávaných organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne

so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

V roku 2018 bolo vykonaných celkom **14 vnútorných kontrol**, z toho 1 kontrola v ústredí a 13 kontrol v pobočkách.

Odborná úroveň vykonávania LPČ v oblasti dôchodkového, úrazového a nemocenského poistenia a dodržiavanie lehôt v konaní

Zamestnanci odboru lekárskej posudkovej činnosti (ďalej len „LPČ“) vykonali v roku 2018 **6 kontrol** so zameraním na odbornú úroveň vykonávania LPČ v oblasti dôchodkového, úrazového a nemocenského poistenia a dodržiavanie lehôt v konaní.

Kontroly boli zamerané na správnosť posúdenia dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu pri zisťovacích a kontrolných lekárskech prehliadkach na účely dôchodkových dávok a správnosť určenia miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Kontrolou bola preverená medicínska úroveň spracovania Lekárskych správ najmä posúdenie odborných posudkov o invalidite a úrazovej rente, kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu, kontrola dodržiavania liečebného režimu a evidencia dočasnej pracovnej neschopnosti. Ďalej bola preverená medicínska úroveň spracovania Lekárskych správ, zápisníc a odborných posudkov o úrazových dávkach a tiež bolo preverené vykonávanie kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu. Vo všetkých uvedených oblastiach bola kontrola zameraná aj na dodržiavanie lehôt v konaní a administratívne činnosti vyplývajúce z vnútorných predpisov.

V uvedenej oblasti **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Konanie o novom určení sumy starobného dôchodku priznaného podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004 podľa zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení zákona č 184/2017 Z. z..

V roku 2018 odbor metodiky dôchodkového poistenia ústredia vykonal **1 kontrolu** v ústredí v odbore dôchodkových dávok a v odbore zahraničnej agendy. Kontrola bola zameraná na konanie o novom určení sumy starobného dôchodku priznaného podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004 podľa zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení zákona č 184/2017 Z. z..

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nesprávne určená suma starobného dôchodku a vdovského dôchodku, nesprávne posúdený súbeh nárokov na výplatu dôchodkových dávok, nesprávny dátum priznania starobného dôchodku, vo výroku rozhodnutia nebolo uvedené ustanovenie príslušného paragrafu a v rozhodnutí bola uvedená nesprávna adresa.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **3 opatrenia**, v zmysle ktorých boli nedostatky individuálne prerokované so zamestnancom, ktorý ich spôsobil, na pracovných poradách boli zistené nedostatky prerokované za účelom obmedzenia ich opätovného výskytu a o realizácii uložených opatrení bola informovaná riaditeľka sekcie dôchodkového poistenia ústredia.

Na základe zistených nedostatkov boli vyčíslené nedoplatky na dávkach v sume 411,45 EUR, ktoré boli doplatené poberateľom a administratívne preplatky v sume 178,39 EUR.

Správa registratúry

Zamestnanci oddelenia správy registratúry vykonali **7 kontrol** v oblasti registratúry, ktoré boli zamerané na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne pri výkone správy registratúry, evidenciu registratúrnych záznamov, obeh, tvorbu, vybavovanie, ukladanie, vypožičiavanie a ochranu registratúrnych záznamov, materiálno-technické zabezpečenie registratúr a vyradovanie registratúrnych záznamov.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nebol vypracovaný lokačný plán, lokácia nebola vyznačená v prírastkovej knihe, spisy neboli označené v súlade s registratúrnym plánom, v písomnom styku smerom ku klientovi neboli úradné záznamy (listy) správne označené, odoslané úradné záznamy neboli evidované v automatizovanom systéme správy registratúry.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **4 opatrenia**, ktoré sa týkali upozornenia zamestnancov na dodržiavanie registratúrneho poriadku Sociálnej poisťovne.

ZÁVER K ČASTI A.

Sociálna poisťovňa vykonávala v roku 2018 kontrolnú činnosť priebežne. Zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia vykonávali kontrolnú činnosť nezávisle od vecne príslušných organizačných útvarov s cieľom objektívneho posúdenia stavu kontrolovaných oblastí. Kontrola bola zameraná na oblasti, ktoré sú dôležité z hľadiska fungovania Sociálnej poisťovne v súlade so zákonom a z hľadiska včasného a správneho uspokojenia zákonných nárokov klienta.

Prehľad vybraných ukazovateľov – pomer kontrolovanej agendy a skontrolovanej vzorky v rámci kontrol vykonaných odborom kontroly a sťažností v iných organizačných útvaroch uvádzame v tabuľke 1 – 3.

Tabuľka 1

Kontrolovaná oblasť: dávky dôchodkového poistenia	Kontrolované obdobie	Počet poberateľov dávok k 31.12.2017	Počet skontrol. spisov	%
Nárok na dávku a výpočet	2017- 6/2018	1 390 405	624	0,045
Výplata dôchodkových dávok	2017		946	0,068

Tabuľka 2

Kontrolovaná oblasť: konanie o dávkach výber poistného vymáhanie pohľadávok	Počet kontrol	Kontrolované obdobie	Počet vydaných rozhodnutí /formulárov	Počet skontrol. rozhodnutí /formulárov	%
Konanie o dávke v nezamestnanosti – I. stupeň	16	2016-2017	407 861	2 159	0,53
Konanie o dávke v nezamestnanosti a nemocenskej dávke – II. stupeň	2	2017	736	229	31,11
Predpisovanie poistného	12	2016-2017	402 091	2 016	0,50
Vystavovanie formulárov PD A1	6	2017	114 173	1 282	1,12
Správny výkon	16	I. polrok 2018	64 923	8 346	12,86

Tabuľka 3

Kontrolovaná oblasť: výplata dávok NP, UP P v N a GP	Počet kontrol	Kontrolované obdobie	Počet vyplatených dávok	Počet skontrol. dávok	%
nemocenské dávky	6	2015-2017	5 377 497	428 148	7,96
úrazové dávky	6		258 487	10 377	4,01
dávky v nezamestnanosti	16		1 136 728	597 484	43,70
dávky garančného poistenia	16		5 771	2 740	47,47

Na základe predložených správ od kontrolovaných subjektov možno konštatovať, že prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku boli v stanovených termínoch splnené, resp. sa priebežne plnia. Výsledky kontrol boli v polročných intervaloch prezentované na poradách vedenia Sociálnej poisťovne. Na základe prezentovaných výsledkov bola generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne uložená vecne príslušným organizačným útvarom úloha prijať aj ďalšie systémové opatrenia. Jedným z opatrení bolo aj vykonanie následných opakovaných kontrol v oblastiach a v pobočkách, kde sa vyskytoval väčší počet nedostatkov. Následné kontroly boli vykonané v prvom štvrtroku 2019, pričom bol zaznamenaný výrazný pokles nedostatkov, resp. v niektorých pobočkách už neboli zistené žiadne nedostatky v kontrolovanej oblasti.

B. FINANČNÁ KONTROLA VYKONANÁ ZAMESTNANCAMI ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROV POBOČIEK

V súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 3/2016 „Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Sociálnej poisťovne“ v platnom znení a príkazmi riaditeľov pobočiek bolo v roku 2018 zamestnancami pobočiek vykonaných **87 finančných kontrol na mieste**. Tieto kontroly boli vykonávané v pobočkách a boli zamerané na finančné operácie základných fondov nemocenského poistenia, úrazového poistenia (okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty), garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti. Predmetom kontroly boli výplaty jednotlivých druhov dávok, t. j. overenie nároku na dávku, správnosť výpočtu, či bola dávka poukázaná v správnej výške a správne poberateľovi, vykonanie základnej finančnej kontroly. V rámci finančných kontrol zameraných na vyššie uvedené finančné operácie **neboli zistené žiadne nedostatky**.

C. VONKAJŠIA KONTROLA VYKONANÁ ZAMESTNANCAMI ÚTVAROV POISTNÉHO POBOČIEK

Vonkajšia kontrola v roku 2018 bola vykonaná u zamestnávateľov na základe plánov vonkajšej kontrolnej činnosti, ktoré vypracovali útvary poistného pobočiek. Na rok 2018 bolo pobočkami naplánovaných vykonať 13 881 vonkajších kontrol. Do plánov vonkajšej kontrolnej činnosti boli zaradení zamestnávatelia, ktorí si neplnili povinnosti v súlade so zákonom [napr. nepredkladali výkazy a mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej aj „výkaz“), neplatili poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné“), neplnili si oznamovacie povinnosti – najmä prihlásenie alebo odhlásenie zamestnancov], nespolupracovali s organizačnými útvarmi pobočky.

V roku 2018 bolo vykonaných a ukončených 14 704 vonkajších kontrol, pričom bolo skontrolovaných 14 433 zamestnávateľov, čo predstavuje 8 % z celkového počtu evidovaných zamestnávateľov.

Pobočky okrem kontrol na základe plánu kontrolnej činnosti vykonávali vonkajšie kontroly aj na základe podnetov z vlastnej činnosti Sociálnej poisťovne, na základe podnetov fyzických osôb, iných kontrolných orgánov a inšpektorátov práce. Plánované kontroly, ktoré neboli vykonané z dôvodu výkonu iných kontrol na základe podnetu, boli presunuté do plánov kontrolnej činnosti na nasledujúce obdobie.

Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo v roku 2018 vykonaných **mimo plánu 2 431 kontrol, čo predstavuje 16,53% z celkového počtu vykonaných kontrol** v členení:

- 1 041 vykonaných kontrol na podnet útvarov nemocenského poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia (42,82%),
- 1 137 vykonaných kontrol na podnet iných útvarov Sociálnej poisťovne (46,77%),
- 100 vykonaných kontrol na podnet fyzických a právnických osôb (4,11%),
- 96 vykonaných kontrol na podnet Národného inšpektorátu práce a inšpektorátov práce (3,95%),
- 57 vykonaných kontrol na iné podnety (2,34%).¹

Z celkového počtu ukončených kontrol bolo v roku 2018 ukončených s výsledkom „nevykonateľná“ 756 vonkajších kontrol, čo predstavuje 5,14%.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola v roku 2018 skontrolovaná za 317 369 zamestnancov. Celkom bolo skontrolovaných 3 165 225 mesiacov, za ktoré zamestnávatelia odvádzali poistné za svojich zamestnancov.

Pri výkone vonkajšej kontroly bola overená správnosť a úplnosť registrácie zamestnancov v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, správnosť a úplnosť registrácie zamestnávateľov v registri zamestnávateľov, skontrolované vykázané vymeriavacie základy jednotlivých zamestnancov a zamestnávateľov, výpočet poistného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacích základov na jednotlivé druhy poistenia, a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s výkazmi, ktoré zamestnávateľ zasiela Sociálnej poisťovni.

Kontrolou **registračných listov zamestnancov a výkazov** a ich porovnaním s údajmi v informačnom systéme Sociálnej poisťovne boli zistené nedostatky u 10 008 zamestnávateľov, čo predstavuje 69% skontrolovaných zamestnávateľov, u ktorých pri spracovávaní výsledkov kontroly bolo opravených celkom 242 685 chýb, z toho 39 985 chýb v registračných listoch zamestnancov a 202 700 chýb vo výkazoch. Až 2 101 zamestnávateľov predložilo mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie až pri výkone vonkajšej kontroly, čo predstavuje takmer 14,56% z celkového počtu skontrolovaných zamestnávateľov, pričom celkom bolo predložených a v informačnom systéme zaevidovaných 5 917 výkazov.

Na základe výkonu vonkajších kontrol zamestnávatelia uhradili poistné v sume 5 686 272,89 EUR. Uvedená suma zahŕňa platby poistného uhradeného na základe

¹ *pozn.: Percentuálne vyčíslenie je pomerom k vykonaným kontrolám mimo plánu.

vystavených rozhodnutí pred kontrolou a platby poistného uhradeného na základe dodatočne predložených a zaevidovaných výkazov pri kontrole. Platby poistného sa vzťahujú ku kontrolovanému obdobiu a boli prijaté na účet Sociálnej poisťovne od oznámenia kontroly zamestnávateľovi až do jej ukončenia, t.j. počas výkonu kontroly.

Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 1 655 701,06 EUR. Uvedená suma odzrkadľuje najmä výsledky opráv vymeriavacích základov zamestnancov za kontrolované obdobie, sumu poistného zo zaevidovaných výkazov, ktoré neboli počas kontroly uhradené.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie bolo v roku 2018 uložených **3 135 pokút** v celkovej sume **357 999,03 EUR** a bolo vydaných **3 583 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **1 264 298,10 EUR**.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že zamestnanci vonkajšej kontroly v rámci svojej činnosti vykonávaním opráv zabezpečujú korektnosť údajov v informačných systémoch Sociálnej poisťovne a prispievajú k vyššiemu výberu poistného, keď zamestnávatelia už po oznámení o vykonaní kontroly, v priebehu kontroly alebo po ukončení kontroly uhradia dlžné poistné alebo časť poistného. Osobným kontaktom so zamestnávateľom zvyšujú jeho informovanosť o povinnostiach voči Sociálnej poisťovni, čím pôsobia preventívne proti nesprávnym odvodom poistného do jednotlivých fondov sociálneho poistenia.

S cieľom zvýšenia odbornosti boli v roku 2018 všetci zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu preškolení nielen v oblasti výkonu kontroly, ale aj v iných oblastiach úzko súvisiacich s výkonom kontroly (vybrané témy z pracovného, obchodného a občianskeho práva, z účtovníctva a zákona o dani z príjmov). Zamestnanci kontroly tiež absolvovali školenia k rozvoju osobnosti, ktoré využívajú pri osobnom kontakte s kontrolovanými subjektmi.

D. VYHODNOTENIE PLNENIA AKČNÉHO PLÁNU

Cieľom akčného plánu je definovať nástroje a opatrenia, ktorými sa vylúči alebo obmedzí zneužívanie sociálneho systému, podvody v Sociálnej poisťovni a zabezpečí sa ochrana financií. Rizikovým oblastiam definovaným v akčnom pláne venuje Sociálna poisťovňa mimoriadnu pozornosť. Napriek skutočnosti, že novelami zákona dochádza k eliminovaniu zneužívania sociálneho systému, stále je riziko zneužitia sociálneho systému najmä v oblasti dávok sociálneho poistenia a v oblasti výberu poistného. Nižšie uvádzame aktivity, ktoré Sociálna poisťovňa vykonala v jednotlivých rizikových oblastiach:

D.1. RIZIKOVÁ OBLASŤ - DÔCHODKOVÉ POISTENIE

V roku 2018 **nebolo zistené neoprávnené vyhľadávanie a poskytovanie informácií z dávkového spisu alebo informačného systému Sociálnej poisťovne a ani bezdôvodné prednostné vybavovanie žiadostí o dôchodkovú dávku alebo žiadostí o jej zvýšenie.** V súvislosti s vybavovaním žiadostí o dávku dôchodkového poistenia alebo žiadostí o zvýšenie dávky dôchodkového poistenia sú zamestnanci útvarov dôchodkového poistenia priebežne školení a upozorňovaní na dôsledné dodržiavanie právnych predpisov, osobitne

právnych predpisov o ochrane osobných údajov a vnútorných predpisov, vrátane etického kódexu Sociálnej poisťovne.

V súvislosti s **poskytnutím nepravdivých, zámerne nesprávnych alebo zavádzajúcich údajov žiadateľom o dôchodok, pobratelom dôchodkovej dávky, prípadne ich zamestnávateľom**, bol v roku 2018 zistený 1 prípad pokusu o predloženie opravného evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia k žiadosti o invalidný dôchodok s nesprávnym vyšším vymeriavacím základom za zamestnanca, pričom v danej veci v súčasnosti prebieha súdne konanie.

D.2. RIZIKOVÁ OBLASŤ - NEMOCENSKÉ POISTENIE

V roku 2018 Sociálna poisťovňa naďalej sledovala a prešetrovala **správanie zamestnávateľov a zamestnancov, ktorých cieľom je uviesť Sociálnu poisťovňu do omylu v otázke splnenia podmienok nároku na poskytnutie nemocenských dávok alebo určenia ich výšky**. Zistených bolo viac ako 700 prípadov podozrení z pokusu vylákania plnenia zo Sociálnej poisťovne, kedy boli šetrenia vykonávané prostredníctvom vonkajších kontrol a prostredníctvom žiadostí o súčinnosť iných inštitúcií. Na základe výsledkov týchto šetrení bolo pobočkami Trnava, Svidník a Košice podaných celkom 13 trestných oznámení na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu, z toho v 8 prípadoch trestné konanie prebieha a v 1 prípade bolo začaté trestné stíhanie voči nezistenému páchatelovi vystupujúcemu a konajúcemu za obchodnú spoločnosť – zamestnávateľa. Dotknutý zamestnávateľ spätnými registráciami dopomohol dvom zamestnancom k splneniu podmienok nároku na materské a dvom zamestnancom k splneniu podmienok nároku na dávku v nezamestnanosti, čím Sociálnej poisťovni spôsobil škodu v celkovej výške 19 466,20 EUR. Trestné konanie v predmetnej veci zatiaľ nie je ukončené.

V rámci sledovania prípadov **podozrenia na falšovanie a pozmeňovanie údajov na žiadostiach o nemocenskú dávku** bolo v roku 2018 prešetrovaných celkom 35 prípadov, na základe čoho bolo podaných 28 trestných oznámení, z toho v 9 prípadoch bolo trestné oznámenie odmietnuté, v 1 prípade bolo trestné konanie prerušené, 11 prípadov bolo postúpených príslušnému orgánu na priestupkové konanie, v 1 prípade bolo začaté konanie o vine a treste a v 6 prípadoch trestné konanie prebieha. Celková suma dávok, ktoré sa pokúsili klienti vylákať, predstavovala 4 821,10 EUR.

Predstierané splnenie podmienok na čerpanie dávok - nárok na materské uplatnený iným poistencom - otcom dieťaťa bolo v určitých prípadoch šetrené v spolupráci s príslušnými inšpektorátmi práce. Celkovo bol nárok na materské uplatnený iným poistencom – otcom dieťaťa v 13 076 prípadoch, pričom bolo manuálnym spracovaním zistené, že 1/3 otcov mala súbežne uzatvorený iný pracovný pomer a matka nenastúpila do zamestnania. Z celkového počtu uplatnených nárokov, nebolo priznaných 103 nárokov na materské a to z dôvodu, že otec neprevzal dieťa do starostlivosti. Materské bolo za sledované obdobie vyplatené iným poistencom – otcom dieťaťa v celkovej sume 51 963 740,22 EUR. O výsledkoch bolo informované aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré podľa posledných informácií bude precizovať zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov tak, aby sa nedal interpretovať rôznymi spôsobmi.

Čerpanie nemocenských dávok zamestnancami evidovanými ako dohodári s pravidelným príjmom, pričom v mesačných výkazoch majú uvedené nulové

vymeriavacie základy, bolo prešetrené celkom v 16 prípadoch. V 2 prípadoch bol na základe výsledku vonkajšej kontroly prehodnotený pravidelný príjem na príjem nepravidelný a nemocenská dávka nebola priznaná, na základe čoho vznikla Sociálnej poisťovni úspora vo výške 13 571,90 EUR.

Súbežné čerpanie rôznych nemocenských dávok na to isté dieťa rodičmi Sociálna poisťovňa prešetrovala v 61 prípadoch (napr. matka materské a otec ošetrovné). V 41 prípadoch bol podaný podnet na prešetrenie prostredníctvom útvaru lekárskej posudkovej činnosti, pričom v 4 prípadoch bola potreba ošetrovania vyhodnotená ako neopodstatnená.

V oblasti **oneskoreného predkladania podkladov zamestnávateľmi a poskytovania nesprávnych údajov** bola pozornosť zameraná na nepredložené dokumenty zo strany zamestnávateľov, ktoré boli relevantné na účely posúdenia nároku na nemocenskú dávku poistencov. Celkom bolo prešetrených 68 prípadov, z toho 61 prípadov sa týkalo povinnosti zamestnávateľa predložiť žiadosť o nemocenské do troch dní po 10. dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti a v 7 prípadoch bolo prešetrované nepredloženie výpisu z evidencie na požiadanie (napr. potvrdenie zamestnávateľa o zamestnancovi).

D.3. RIZIKOVÁ OBLASŤ - ÚRAZOVÉ POISTENIE

Sociálna poisťovňa s cieľom detekovania **účelového uzatvárania pracovného pomeru spoločníka v s. r. o., resp. vlastníka firmy na výkon inej činnosti ako konateľa vo vlastnej firme, s možnosťou určenia si neprimerane vysokej mzdy voči mzde v národnom hospodárstve v danom odvetví**, vykonávala kontrolu už pri evidencii a registrácii poistných udalostí v príslušnom informačnom systéme pri každej novej poistnej udalosti, v ktorej je zodpovedným poisteným zamestnávateľom spol. s r. o. V prípade podozrenia na určenie si neprimeranej mzdy sú takéto prípady prešetrené podaním podnetu na vykonanie vonkajšej kontroly zamestnávateľa. Zneužitie sociálneho systému v tejto oblasti v sledovanom období nebolo zistené.

Sociálna poisťovňa pri posudzovaní nároku na úrazové dávky vykonávala v prípade zistených podozrení aj ďalšie úkony a v súvislosti s **podozrením na zneužitie finančných prostriedkov základného fondu úrazového poistenia** bolo šetrených 7 prípadov prostredníctvom vonkajšej kontroly a oslovenia príslušných externých inštitúcií. Výsledkom šetrení bolo podanie 4 trestných oznámení pre podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu.

D.4. RIZIKOVÁ OBLASŤ - POISTENIE V NEZAMESTNANOSTI

Podozrenie na **účelové uzatváranie „dohôd s definovaným pravidelným príjmom a uvádzanými nulovými vymeriavacími základmi“** (cieľom poistenca je získať dávky v nezamestnanosti pri neplatení poistného na poistenie v nezamestnanosti) bolo v roku 2018 zaznamenané u 105 prípadov, kde bolo vykonané šetrenie. Výsledkom boli 4 prípady prehodnotenia pravidelného príjmu na nepravidelný a 12 prípadov zrušenia poistenia.

V roku 2018 Sociálna poisťovňa zaznamenala 144 prípadov podozrení na zneužitie sociálneho systému formou **účelového skončenia pracovnoprávneho vzťahu po skončení materskej dovolenky a na ňu nadväzujúcej rodičovskej dovolenky vo veľmi krátkom časovom období (stačí len 1 deň) s maximálnym vymeriavacím základom za účelom**

získania maximálnej dávky v nezamestnanosti. V prípadoch podozrenia bolo vykonané šetrenie. V 11 prípadoch, kedy sa podozrenie potvrdilo, sa dávka v nezamestnanosti nepriznala. V 36 prípadoch šetrenie stále prebieha. V 9 prípadoch boli podané trestné oznámenia na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu, z toho v 6 prípadoch bolo trestné oznámenie odmietnuté. V týchto prípadoch bola pobočkou podaná sťažnosť v zmysle Trestného zákona. V 5 prípadoch bola sťažnosť prokurátorom zamietnutá a v 1 prípade bolo konanie obnovené po podaní sťažnosti.

Sociálna poisťovňa nad rámec Akčného plánu s cieľom predchádzať neoprávnenému poberaniu dávky, v prípadoch zisteného súbežného poberania dávky v nezamestnanosti a trvania pracovnoprávneho vzťahu, z ktorého bolo odvedené poistné na poistenie v nezamestnanosti vyššie ako povolené maximum v zmysle zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podávala podnety príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ak im boli známe skutočnosti odôvodňujúce vyradenie uchádzača z evidencie uchádzačov o zamestnanie. V prípadoch prekryvania dôb poistenia v nezamestnanosti nadobudnutých v členských štátoch Európskej únie s evidenciou uchádzača o zamestnanie, boli zo strany Sociálnej poisťovne podávané podnety na prešetrenie príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a aktívne sa spolupracovalo aj s inými orgánmi štátnej a verejnej správy, ako aj s príslušnými inštitúciami členských štátov Európskej únie. V prípade zistenia súbehu dôb poistenia na území dvoch štátov Európskej únie, útvary riešili určenie uplatniteľnej legislatívy.

Identifikované boli aj prípady fiktívneho prihlásenia zamestnanca na sociálne poistenie alebo navýšenia vymeriavacieho základu za účelom získania dávky v nezamestnanosti vo vyššej sume. Pobočky Martin, Svidník a Trnava podali v 8 prípadoch trestné oznámenia na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu. V 1 prípade bolo zastavené konanie z dôvodu nepreukázania spáchania trestného činu a v 7 prípadoch konanie prebieha.

Sociálna poisťovňa zaregistrovala zvyšujúci sa počet prípadov podozrení na zneužitie sociálneho systému pri uzatvorení krátkodobého pracovného pomeru (napr. 2 dni) u slovenského zamestnávateľa s maximálnym vymeriavacím základom za účelom získania maximálnej dávky v nezamestnanosti po návrate z Veľkej Británie, kde pobyt a zamestnanie trvalo viac ako tri roky. V prípade, ak by žiadateľ o dávku v nezamestnanosti nezískal poistenie v nezamestnanosti na Slovensku, nárok na dávku by mu nevznikol z dôvodu nezachovania si bydliska (centrum záujmov) na území Slovenskej republiky. Pobočka Zvolen šetrením zistila, že 9 zamestnancov po skončení pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorý trval od 8 do 13 dní, požiadalo o dávku v nezamestnanosti. Výsledkom posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti bola maximálna výška dávky v nezamestnanosti. Obdobný prípad riešila pobočka Dolný Kubín u 2 žiadateľov o dávku v nezamestnanosti. V týchto prípadoch obe pobočky na základe výsledkov šetrení podali v 11 prípadoch trestné oznámenia na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu, z toho v 6 prípadoch bolo trestné oznámenie odmietnuté, v 4 prípadoch boli pobočkou podané sťažnosti v zmysle Trestného poriadku, na základe ktorých boli konania obnovené a prebiehajú. Celkovo aktuálne prebieha konanie v 9 prípadoch.

D.5. RIZIKOVÁ OBLASŤ - GARANČNÉ POISTENIE

V prípade výskytu nezrovnalostí v údajoch poskytnutých zamestnávateľom príp. žiadateľom o dávku garančného poistenia boli riešené s uvedenými subjektmi, predbežným

správcom konkurznej podstaty, správcom konkurznej podstaty, ako aj s útvaram poistného (vrátane využitia inštitútu vonkajšej kontroly).

Aj v roku 2018 bolo priebežne sledované, či **nedošlo k uzatvoreniu pracovnoprávneho vzťahu po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, či nedošlo k zvýšeniu mzdy alebo iných pracovnoprávnych nárokov, ktoré boli uspokojené dávkou garančného poistenia alebo či nebol uzatvorený pracovnoprávny vzťah so štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, ktorý je žiadateľom o dávku garančného poistenia.** Pri žiadostiach o dávku garančného poistenia uplatnených štatutárnymi orgánmi alebo členmi štatutárných orgánov sa preverovala ich účasť na majetku. Zároveň pri opakujúcej sa žiadosti žiadateľa o dávku garančného poistenia postupne zamestnaného u rôznych zamestnávateľov alebo v prípade ďalšieho uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu so zamestnávateľom, kde je štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zároveň štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu predchádzajúceho platobne neschopného zamestnávateľa bolo šetrené, či nedošlo k zneužitiu sociálneho systému jednotlivcom alebo skupinou osôb. Zaznamenané boli 2 prípady podozrenia na zneužitie sociálneho systému v tejto oblasti, ktoré sa však nepodarilo preukázať.

D.6. RIZIKOVÁ OBLASŤ - LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ (LPČ)

LPČ v oblasti nemocenského poistenia

Za účelom zamedzenia **neobjektívneho, účelového uznávania dočasnej pracovnej neschopnosti a potreby ošetrovania s cieľom neoprávneného poberania dávky (simulácia a agravácia ochorenia zo strany poistenca), vrátane účelového uznávania dočasnej pracovnej neschopnosti a potreby ošetrovania pri existencii viacerých poistných vzťahov a v ochrannnej lehote,** bolo v roku 2018 posudkovými lekármi vykonávajúcimi lekársku posudkovú činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne vykonaných 33 355 kontrol posudzovania spôsobilosti na prácu, pričom skontrolovaných bolo 683 210 dočasne práceneschopných poistencov, z čoho bolo uznaných za práceneschopných 72 294 poistencov, z toho na podnet posudkového lekára 33 584 poistencov. Kontrola prebiehala podľa vopred vypracovaného harmonogramu práce, v 2 - 4 týždňových intervaloch, v rámci ktorej posudkoví lekári overujú medicínsku opodstatnenosť vzniku, trvania a správnosť dátumu uznania dočasnej pracovnej neschopnosti, na základe zdravotnej dokumentácie, predložených odborných vyšetrení a laboratórnych výsledkov, čím sa nadväzuje na spoluprácu pri včasnom odhaľovaní subvenčných podvodov. V prípade podozrenia zo zneužívania sociálneho systému je kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu realizovaná ihneď.

Zvýšená pozornosť je naďalej venovaná prípadom dočasnej pracovnej neschopnosti v ochrannnej lehote, dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej krátko pred skončením pracovného pomeru, opakujúcim sa dočasným pracovným neschopnostiam v krátkom časovom odstupe za sebou, podozrivým dočasným pracovným neschopnostiam pri poistných vzťahoch samostatne zárobkovo činných osôb a dobrovoľne nemocensky poistených osôb. V prípade opakovaných dlhšie trvajúcich dočasných pracovných neschopností posudkoví lekári vyžadujú odborné lekárske nálezy s vyjadrením sa k prognóze ochorenia a predpokladanému trvaniu dočasnej pracovnej neschopnosti. Pri zistení neopodstatnenosti trvania dočasnej pracovnej neschopnosti, posudkoví lekári dávajú podnety ošetrojúcim lekárom na jej ukončenie a informujú príslušný dávkový útvar Sociálnej poisťovne.

V rámci úlohy generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne uloženej v roku 2018, bola sledovaná efektívnosť kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci lekárskej posudkovej činnosti

nemocenského poistenia, pričom boli stanovené objektívne kritériá na hodnotenie efektivity kontrolnej činnosti so zohľadnením merateľných faktorov ovplyvňujúcich výkonnosť kontrolnej činnosti v jednotlivých pobočkách. Počet vykonaných kontrol posudzovania schopnosti na prácu za pracovný týždeň na jedného posudkového lekára bol 4,64 a počet kontrolovaných dočasne práceneschopných za pracovný týždeň na jedného posudkového lekára bol 95,10.

K zamedzeniu zneužívania sociálneho systému v oblasti nemocenského poistenia a lekárskej posudkovej činnosti výrazne prispela funkcionalita a zostavy v informačnom systéme APV SYRIUS zamerané na odhaľovanie špekulatívneho správania poistencov.

Ďalšou oblasťou, na ktorú sa Sociálna poisťovňa v rámci akčného plánu zameriavala, bolo sledovanie **dodržovania liečebného režimu a ďalších povinností dočasne práceneschopného poistenca**. Za rok 2018 bolo vykonaných 88 096 kontrol dodržiavania liečebného režimu, z toho na podnet posudkového lekára bolo vykonaných 84 798 kontrol a ďalších 3 298 kontrol bolo vykonaných na základe podnetu externého subjektu. Počet kontrol za týždeň na jedného zamestnanca vykonávajúceho kontrolu bol 44,30. Podozrenie z porušenia liečebného režimu bolo zistené u 22 168 prípadov, pričom v rámci lekárskej posudkovej činnosti bolo preukázaných 893 porušení liečebného režimu. Celkový hmotný postih (vylúčenie nároku na nemocenskú dávku z dôvodu porušenia liečebného režimu) predstavoval sumu 87 445,73 EUR.

V súvislosti s porušením niektorej z povinností poistenca podľa § 227 ods. 2 až 4 zákona, bolo vydaných pobočkami Sociálnej poisťovne 132 rozhodnutí o uložení pokuty podľa § 293 zákona, v celkovej sume 2 409,80 EUR.

S cieľom predchádzať neoprávnenému poberaniu dávky posudkoví lekári v roku 2018 naďalej prešetrovali správnosť uznania dočasnej pracovnej neschopnosti v súlade s § 12a zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a riešili sporné prípady, napr. nesúlad dátumu vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti s dátumom vystavenia tlačiva Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti a nesprávny dátum spätného uznania dočasnej pracovnej neschopnosti.

Ošetrojúci lekári boli posudkovými lekármi upozorňovaní na vyskytujúce sa prípady zneužívania sociálneho systému a usmerňovaní, aby pri uznávaní dočasnej pracovnej neschopnosti postupovali objektívne a zodpovedne. Zároveň pri vystavovaní tlačív v prípade ošetrovania člena rodiny boli ošetrojúci lekári naďalej upozorňovaní posudkovými lekármi s dôrazom na skutočnosť, že musí ísť o celodennú nepretržitú a nevyhnutnú starostlivosť. Iniciatíva zo strany posudkových lekárov bude naďalej vyvíjaná aj na spoločných stretnutiach s ošetrojúcimi lekármi v rámci jednotlivých regiónov.

LPČ v oblasti dôchodkového poistenia

Za účelom zamedzenia **neobjektívneho posudzovania dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkovým lekárom sociálneho poistenia**, bolo zrecenzovaných posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne, ústredie, na vysunutých pracoviskách 72 147 Lekárskych správ. Špecifickou recenznou činnosťou (t. j. kontrola Lekárskych správ v prípadoch, ak súd zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne a vec bola vrátená na nové konanie, na posúdenie zdravotného stavu a vydanie nového rozhodnutia) bolo v roku 2018 zrecenzovaných 95 Lekárskych správ, z toho

bolo odporučené doplnenie Lekárskej správy v 9 prípadoch. Z recenznej činnosti vyplynulo 14 mimoriadnych kontrolných lekárskych prehliadok.

Pri posudzovaní dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidného dôchodku posudkoví lekári aj v roku 2018 postupovali objektívne, zdravotný stav konzultovali pred prejednaním s posudkovým lekárom – koordinátorom, prípadne za účasti viacerých posudkových lekárov, pravidelne mesačne sa vyhodnocovali recenzné správy. V sporných prípadoch využívali možnosť diagnostickej hospitalizácie a znaleckého dokazovania, taktiež spolupracovali so zdravotnými poisťovňami za účelom poskytnutia výpisu z individuálneho účtu poistenca.

Pre posúdenie zdravotného stavu je najdôležitejšia objektivita odborných nálezov, za ktorú zodpovedá odborný lekár. V praxi sa častejšie stretávajú s prípadmi, kedy sú odborné lekárske nálezy nadhodnotené a sú prispôbené prílohe č. 4 zákona v prospech pacienta tak, aby bol uznaný invalidným. Prípad nadhodnocovania odborných lekárskych nálezov sa vyskytol napr. v pobočkách Sociálnej poisťovne Poprad, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš a Veľký Krtíš.

Pobočky Sociálnej poisťovne naďalej v roku 2018 poskytovali súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní pri riešení podozrení na trestný čin subvenčného podvodu (Bratislava, Nové Zámky) v prípadoch vydania vodičských preukazov poistencom (prevažne Rómom – Levice, Trnava), ktorí boli uznaní invalidnými najmä pre vrodenú duševnú poruchu – mentálnu retardáciu, pričom v niektorých prípadoch došlo následne k zníženiu stupňa invalidity (Galanta).

Vo viacerých pobočkách Sociálnej poisťovne, z dôvodu zabránenia korupcii pri konzultácii, o ktorú požiada posudzovaný posudkového lekára, je prítomný aj ďalší zamestnanec pobočky.

LPČ v oblasti úrazového poistenia

V roku 2018 nebol zistený žiadny prípad **neobjektívneho posudzovania dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkovým lekárom sociálneho poistenia**. V rámci LPČ úrazového poistenia sa sporné prípady pred posúdením zdravotného stavu vždy riešia za účasti všetkých posudkových lekárov LPČ pobočky, príp. prostredníctvom odboru LPČ, ústredie. V niektorých sporných prípadoch boli vyžiadané znalecké posudky. Na účely úrazovej renty bol v roku 2018 posúdený pokles pracovnej schopnosti v 744 prípadoch, z toho išlo o 422 zisťovacích prehliadok, 289 kontrolných lekárskych prehliadok a 33 opravných prostriedkov a odvolaní.

Posudkoví lekári vykonávajú kontrolu **bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia** v sporných prípadoch. V roku 2018 vykonali posudkoví lekári v pobočkách Sociálnej poisťovne 3 158 kontrol bodového ohodnotenia. V 1 189 prípadoch vyjadrili nesúhlas s bodovým ohodnotením. Kontrola bola v roku 2018 posilnená vykonaním špecifických recenzií. Prípady neobjektívneho posudzovania neboli zistené.

LPČ všeobecne

S cieľom zvýšiť **profesionálny prístup posudkových lekárov** a znížiť **posudkovú chybovosť** Sociálna poisťovňa aj v roku 2018 realizovala vzdelávanie posudkových lekárov formou odborných seminárov, prednášok organizovaných Slovenskou lekárskou spoločnosťou, prípadne farmaceutickými firmami za účelom získavania určeného počtu kreditov (Banská Bystrica), kazuistických seminárov organizovaných Slovenskou

zdravotníckou univerzitou, ako aj iných odborných podujatí organizovaných ďalšími stavovskými spoločnosťami na regionálnej úrovni napr. Gemersko – novohradský lekársky deň (Veľký Krtíš), 124 posudkových lekárov sa zúčastnilo vzdelávacieho podujatia 50. Dní posudkového lekárstva v Nimnici. Posudkoví lekári - koordinátori boli pravidelne usmerňovaní na poradách odboru lekárskej posudkovej činnosti na dôsledné dodržiavanie Etického kódexu Sociálnej poisťovne. V súvislosti s riešením podnetov občanov, nebolo v roku 2018 zistené porušenie zásad Etického kódexu Sociálnej poisťovne posudkovými lekármi.

LPČ v oblasti úhrad zdravotných výkonov na účely sociálneho poistenia

Za účelom znižovania **chybovosti pri nahrávaní zdravotných výkonov do informačného systému Sociálnej poisťovne, ktoré boli poskytovateľmi zdravotnej poisťovne vykázané listinne**, sa Sociálna poisťovňa snaží aj najďalej maximalizovať počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí vykazujú zdravotné výkony elektronicky. K 31.12.2018 malo dohodu o elektronickej komunikácii uzatvorenú 71,37% poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

V záujme získania objektívnych výsledkov kontroly elektronicky zaslaných zdravotných výkonov k úhrade bola zavedená nová funkcionálna v APV SYRIUS na realizáciu novej štatistickej zostavy, ktorá umožní vyhodnotenie úspešnosti kontroly úhrady vykázaných zdravotných výkonov.

D.7. RIZIKOVÁ OBLASŤ - VÝBER POISTNÉHO

Predkladanie mesačných výkazov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zo strany zamestnávateľov je dôležité z dôvodu, aby bolo možné spárovať prislúchajúcu úhradu poistného a v prípade neuhradenia poistného poistné predpísať rozhodnutím. Zároveň je výkaz kľúčový pri určovaní výšky dávky. S cieľom zabrániť **účelovému nepredkladaniu výkazov zamestnávateľom** Sociálna poisťovňa v roku 2018 zaslala zamestnávateľom 37 925 písomných výziev a až 131 105 SMS správ a e-mailov na predloženie výkazov. Na základe týchto upozornení zaslalo 19 714 zamestnávateľov chýbajúci výkaz. Za nepredkladanie výkazov uložili pobočky pokuty v celkovej sume 206 490 EUR. Pokuty boli ukladané pri opakovanom neplnení povinnosti predkladať výkazy. Ak zamestnávateľ nereagoval na výzvy, bol daný podnet na vykonanie mimoriadnej vonkajšej kontroly.

V súvislosti s plnením povinností zamestnávateľov ustanovených zákonom (nepredkladanie výkazov poistného, neodvádzanie poistného, nedodržanie splatnosti poistného, uvádzanie nesprávnych údajov vo výkazoch, uhrádzanie poistného vo výške neodvedeného poistného za zamestnancov v prípadoch, kde je vedené trestné stíhanie) bolo v hodnotenom období uložených 6 365 pokút v celkovej sume 594 337,93 EUR.

Sociálna poisťovňa bola aj v roku 2018 ústretová voči odvádzateľom poistného a **upozorňovala** ich nad rámec svojich bežných postupov **na zaplatenie poistného prostredníctvom**:

- písomných výziev v celkovom počte 36 927 (z toho voči zamestnávateľom 4 132),
- doručenia SMS správ a e-mailov,
 - o v počte 434 332, ktorými boli zamestnávateľia upozornení na aktuálny nedoplatok na poistnom v celkovej sume 286 018 926,40 EUR,
 - o v počte 193 784, ktorými boli samostatne zárobkovo činné osoby upozornené na dlžné poistné v celkovej sume 29 320 657,36 EUR.

Sociálna poisťovňa na zlepšenie platobnej disciplíny a eliminovanie negatívneho vplyvu nedodržania termínu splatnosti poistného, okrem výziev a urgencií platenia poistného realizovala najmä predpisovanie dlžných súm poistného rozhodnutím. V roku 2018 bolo **97 853 odvádzateľom poistného predpísané dlžné poistné rozhodnutím v celkovej sume 286 306 405,33 EUR** (z tohto počtu 57 359 zamestnávateľom v sume 251 142 652,99 EUR). **Penále bolo predpísané rozhodnutím 114 702 odvádzateľom v sume 174 665 052,09 EUR** (z tohto počtu 45 663 zamestnávateľom v sume 160 540 278,33 EUR).

Pobočky taktiež uskutočňujú osobné a telefonické rokovania za účelom dodržiavania splatnosti poistného. Najväčších dlžníkov pravidelne zaraďujú aj do plánu vonkajšej kontroly. V odôvodnených prípadoch pobočky povolia splátky dlžných súm poistného formou splátkového kalendára.

Z dôvodu vzniknutého podozrenia na **zneužívanie systému sociálneho zabezpečenia poľskými zamestnávateľmi** bolo v roku 2018 skontrolovaných 19 „rizikových poľských zamestnávateľov“. Kontroly boli vykonané v pobočkách Bardejov, Trnava, Senica, Žilina, Čadca, Dolný Kubín, Prešov a Svidník. Na základe týchto kontrol bolo zistené, že 16 zamestnávateľov nevykazovalo znaky schránkovej firmy. V súvislosti s 3 zamestnávateľmi ešte stále prebieha komunikácia s príslušnou poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia, resp. konateľmi spoločností vo veci predloženia dodatočných dokladov alebo vyjadrenia sa ku kontrolným zisteniam.

Pobočky spolupracujú s orgánmi činnými v trestnom konaní a podávajú trestné oznámenia na odvádzateľov poistného **pri účelovom neodvážaní poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie**. V prípade, že zamestnávateľ odvedie len tú časť poistného, ktorú zrazil zamestnancovi, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb poistného. Uplatňuje sa § 143 ods. 4 zákona, tzn. ak platba poistného bola poukázaná v nesprávnej sume, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb poistného.

V roku 2018 bolo podaných celkom 4 246 trestných oznámení na 3 842 odvádzateľov poistného vo veci neplatenia a neodvážania poistného.

D.8. OSTATNÉ OBLASTI

V oblasti správy pohľadávok, informačných technológií, prevádzkovej činnosti a verejného obstarávania nebol zistený žiadny prípad zneužitia sociálneho systému.

ZÁVER K ČASTI D.

V roku 2018 boli príslušnými organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne priebežne sledované oblasti definované v akčnom pláne a v prípade zisteného podozrenia zo zneužívania sociálneho systému bolo vykonané zisťovanie skutkového stavu. V odôvodnených prípadoch boli podávané trestné oznámenia zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu, falšovania listín a vo veci neplatenia poistného. Okrem vyššie uvedených represívnych opatrení Sociálna poisťovňa vyvíjala aj preventívne aktivity, ktorými boli napr. upozorňovanie na zaplatenie poistného ešte pred jeho predpísaním, priebežné informovanie klientov, konzultácie a usmerňovanie o zákonných postupoch ošetrojúcich lekárov pri výkone lekárskej posudkovej činnosti a vzdelávanie zamestnávateľov.